

Nici revoluționarul *Pițu*, rol încredințat lui Dorin Andone, nu este mai „rotund”. Dar, cel puțin are în mână finalul cu Imnul României cântat în stilul „heavy metal”. Îți curge o lacrimă: Doamne, unde am ajuns! De fapt, este vorba de comoditate. Acea comoditate care confundă un spectacol de teatru cu o emisiune de televiziune.

**Teatrul Național București – Spitalul special de Iosif Naghiu. Regia: Ștefan Iordănescu. Scenografia: Dorothea Iordănescu. Distribuția: Dorin Andone (*Pițu*), Mihai Verbițchi (*Lăutaru*), Teodora Mareș (*Dr. Deseară*), Carmen Ionescu (*Sora-șefă*), Constantin Dinulescu (*Dr. Burlacu*), Bogdan Mușatescu (*Dr. Păun*), Brândușa Mircea (*Evdochia*), Răzvan Popa (*Căpitan Suci*), Andrei Duban (*Sand*), Erika Băieșu (*Doamna în negru*), Tatiana Constantin (*Mama*), Dragoș Ionescu (*Tatăl*).
Data premierei: 29 septembrie 2010.**

Români care fură alți români

Autorul unui foarte reflexiv diptic despre holocaust și neonazism (*La miezul nopții* și *De la cină la micul dejun*), Sebastian Ungureanu, trece cu dezinvoltură la parafraze mitologice (*Legământul*), piesă despre sacrificiul asumat al Anei lui Manole) și, de aici, la satira contemporană (*Investiția* și *Fapte bune*, lansată cândva la Clubul dramaturgilor din București). *Investiția* deschide stagiunea Teatrului „Alexandru Davila” din Pitești, ceea ce creează o stare de satisfacție privind dramaturgia românească după *Spitalul special* de Iosif Naghiu de la Teatrul Național din București și *D-ale carnavalului* de la Teatrul Valah din Giurgiu. Mai mult, noua sală de la subsolul Teatrului Odeon s-a deschis cu o piesă originală scrisă de actorul Gabriel Pintilei, intitulată *Blifat*.

Investiția este o comedie satirică pe linia lui Caragiale (sunt umbre ale unor replici din *Scrisoarea pierdută* risipite ici și colo) al cărei pretext este o scurtă istorie a capitalismului românesc de după 1990 care se reduce la formula „români care înșală alți români”. Formulă tipic autohtonă de marketing, lege nescrisă ce funcționează cu și mai multă furie după comunism. Sebastian Ungureanu vede lucrurile în perspectivă satirică, astfel încât lucrurile să pară comice, deși nu prea sunt de răs. E drept că și românii sunt „nărozi” cum ar spune oltenii. Vincentiu, un cititor de presă din cei mulți care se lasă fraierii, așteaptă în gară în fiecare dimineață trenul care aduce ziarele, ca să le citească primul. El are idei de afaceri care curg „ca o fântână arteziană” și „îi colcăie capul” de combinații, dar are nevoie de un investitor. Pe care îl așteaptă tot la gară, la trenurile internaționale. Pentru moment apare Victor, un fraier mai tânăr cu care pune la cale firma „Vin Vic” al cărei obiect de activitate este obscur chiar pentru ei, dar, încetul cu încetul, pare că se va ocupa de construcții. Doar investitorul lipsește dar el se arată în persoana Patriciei, zisă *Pat*, o fată generoasă și stridentă care se oferă să le facă legătura cu americanul John Garlic, de fapt Ion Garlic, hoinar prin America. Se mobilează un birou al firmei cu un pat în spate în care se instalează John, dar culmea comediei este că unii așteaptă bani de la ceilalți și nimeni nu-i aduce. În cele din urmă, „investiția” este o mătușă bătrână care ar putea lăsa niște terenuri și păduri. Sigur, acest quiproquo, această încurcătură cu John și Ion se putea dezvolta, dar, oricum, textul are umor social, umor politic, umor național și umor sexual.

Directorul de scenă Matei Varodi le combină pe toate și reușește să smulgă zâmbete unei săli toropite de începutul timid al spectacolului. Îl redescoperim cu interes pe actorul Vasile Pieca (*Vincentiu*) – el care își oferă creștetul la pipăit să vadă lumea că

îi colcăie capul de idei. Își îmbogățește partitura și cu un truc muzical: când i se pare că nu se face înțeles prin cuvinte, încearcă prin muzică și începe să fluie o scurtă melodie, inclusiv *Balada* lui Ciprian Porumbescu, moment patriotic care o face pe Patricia să se scuture de plâns. Vasile Pieca rămâne, totuși, un fel de oltean care face pe prostul, deși în text este prost de-a binelea de vreme ce cade în cursa lui *John Garlic*. Noroc cu asociatul său Victor care îi reține biletul de tren fugarului afacerist. Dan Andrei (*Victor*) încă se află în căutarea tonului just pe care s-ar putea să-l și nimerescă la un moment dat. Petrică Dumitrescu pune multă rutină în parodia românului nord-american și creează un portret corect și amuzant. Tudorița Popescu face tot ce poate ca *Patricia* să pară cât mai vulgară și reușește. Este poate pentru prima dată când vezi că o actriță arată mai bine în realitate decât pe scenă, știut fiind că scena te transfigurează. Un decor dinamic semnat de Adriana Raicu Petre are ca element central un teanc uriaș de dolari proiectat pe un ecran central ce separă scenele spectacolului și asigură ritmul interior pe care actorii încă nu îl stăpânesc.

Teatrul „Alexandru Davila“ Pitești – *Investiția* de Sebastian Ungureanu. Regia: Matei Varodi. Scenografia: Adriana Raicu Petre. Cu: Vasile Pieca (*Vincentiu, zis Vin*), Dan Andrei (*Victor, zis Vic*), Tudorița Popescu (*Patricia, zisă Pat*), Petre Dumitrescu (*John Garlic, în fapt, Ion*). Data premierei: 25 septembrie 2010.

Andrei LITTVIN

Noi în anul 2000 ce?

Există, și cred asta cu tărie, pe lângă lucruri bune și lucruri rele, lucruri frumoase și lucruri urâte, o categorie aparte a lucrurilor necesare, în fața cărora joaca de-a v-ați axiologia trebuie neapărat să facă un pas îndărăt. Dacă se întâmplă să am dreptate, și această categorie să existe cu adevărat, atunci montarea sătmăreană cu **Playlist** de C.C. Buricea-Mlinarcic, în regia lui Ovidiu Caița, o ilustrează perfect. Dacă nu am dreptate, și hermeneutica teatrală nu permite fandări de eleganță, atunci spectacolul va rămâne doar frumos, amuzant, înfricoșător și foarte coerent.

Despre comunismul românesc și sfârșitul său revoluționar s-a scris, jucat, filmat și dezbătut enorm în ultimii ani. Am văzut oroarea, teroarea, am văzut plictisul, absurdul, abjectul și nostalgia. *Playlist* trage, însă, concluzia și, extrem de dur, trănțește placa de beton peste groapa celor 50 de ani „de tristă amintire”. Dacă am avea o cultură sănătoasă, ne-am opri aici, căci orice înmormântare trebuie, totuși, să se termine la un moment dat.

Surprinzător, avem un spectacol cu comuniști și comunism, care nu e defel nici despre comuniști și nici despre comunism. E despre libertate, consecință și interfețe, o lecție brutală nu de istorie, ci de istoricitate.

Povestea e simplă, generalizabilă și, cum spuneam, extrem de coerent desenată regizoral. Ea urmărește cuplul oarecum disfuncțional *Laurențiu* (Radu Botar), un inginer cu veleități literare, și *Orsolya* (Ágnes Lörincz), fiică de pastor reformat și profesoară de muzică, în scurgerea lor prin istoria ultimilor ani de comunism și primilor ani de „ce-o fi venit după”. Deși contextul de viață al personajelor se schimbă radical, ele nu evoluează nicidecum, curgând prin timp, ghidate doar de cele două elemente principale de scenografie care delimitează extremele spațiului de joc: televizorul, (care evoluează organic), și cât se poate de „publicul” telefon. Incapacitatea lor de a – cum s-ar spune